

ΕΙΣ ΤΗΝ ΓΕΡΜΑΝΙΑΝ Ο ΧΙΤΛΕΡ ΘΑ ΚΑΤΑΛΑΒΗ ΒΙΑΙΩΣ ΤΗΝ ΑΡΧΗΝ ΚΑΤΑΛΥΟΝ ΤΗΝ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΝ ΚΑΙ ΕΓΚΑΘ-
ΔΡΥΩΝ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΝ ΤΟΝ ΚΡΟΜΠΡΙΤΣ. ΤΟ ΚΙΝΗΜΑ ΕΚΡΗΓΝΥΤΑΙ ΤΗΝ 31^{ΗΝ} ΙΟΥΛΙΟΥ. Κυριακή 24 Ιουλίου 1932

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΛΑΟΣ

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΠΡΩΪΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ, ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ ΤΣΙΜΙΣΚΗ 57

ΑΡΙΘΜΟΙ ΤΗΛΕΦ. 12-47 ΚΑΙ 12-89

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ-ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΜΙΧΑΗΛ ΚΥΡΚΟΣ

ΑΠΟ ΣΑΒΒΑΤΟΥ
ΕΤΟΣ Α' ΑΡΙΘΜΟΣ 1

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡ. 1

Ο ΥΠΟΒΙΒΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΑΓΩΝΟΣ

Άρθρον του κ. Γ. ΚΑΦΑΝΤΑΡΗ

Ἡ ἰσότης τῶν μέσων, ἡ εὐ-
θύτης καὶ ἡ καλὴ πίστις, ἡ ὁ-
ποία ὀφείλει νὰ διακρίνῃ τοὺς
ἀνιδιοτελεῖς ἀγῶνας τῶν Κομ-
μάτων, τείνει, φοβοῦμαι, νὰ λη-
σμονῇ σήμερον ἀπὸ τοῦς κυ-
βερνώντας, τοὺς φέροντας καὶ
τὰς βαρύτερας ἀπέναντι τοῦ
λαοῦ ὑποχρεώσεις. Ὡς νὰ μὴ
ῥοκεῖ ἡ κάρπωσις τῆς ἐξουσίας,
ὡς ἡσκήθῃ αὕτη ἐπὶ ὁλόκλη-
ρον τετραετίαν, ἐκρίθη ἐπάναγ-
νες νὰ ἀνασημασιδῇ καταλ-
λήλως ἡ κυβερνήσις διὰ τὴν
προσλάβαν, ὡς ἐλέχθη, ἐντονώ-
τερον προεκλογικὸν χαρακτή-
ρα καὶ νὰ μεταβληθῇ ὁλόκλη-
ρος ὁ κρατικὸς μηχανισμός, δη-
μιουργήμα τῶν ἰδρώτων τοῦ
ἔθνους, εἰς ἐκλογικὸν μαγεύ-
ρειον τοῦ κρατοῦντος κόμμα-
τος. Τὸ γεγονός τοῦτο μᾶς ἀ-
ναγκάζει νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι
σφάλμα ὑπῆρξε τὸ ὅτι δὲν ἐ-
δεσπίσθη ὡς συνταγματικὴ ἐ-
πιταγὴ ἡ ἀρχὴ τῆς διενεργείας
τῶν ἐκλογῶν ἀπὸ κυβερνήσιν ὑ-
πηρεσιακὴν ἀπὸ ἀλλοτρίαν κοι-
ματικὴν ἐπηρεασμένη καὶ πα-
ρέχουσαν τὰς μεγαλτέρας δυ-
νατάς ἐγγυήσεις ἀμεροληψίας
πρὸς ἀνόθευτον τῆς λαϊκῆς θε-
λήσεως ἐκδήλωσιν.

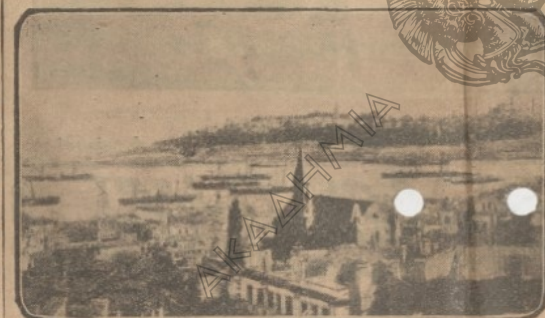
Ἐπιστεύσαμεν εὐκρινῶς ὅτι
ὁ παλαιοκομματισμός εἶχεν ἀπὸ
πολλοῦ, παραδόξως τὸ πνεῦμα
καὶ ἦτο πλέον ἀνίδυνος, καὶ
διὰ τοῦτο, ὅταν ἐψηφίστεν τὸ
Σύνταγμα κατ'αρχαὺν ἡ οὐκ ἔστι
ὅτι ἐπεβάλλετο ἡ διαχείρισις

σιῶν ἐπιβαλλομένων ὑπὸ τύ-
πον οἰκονομικῶν καὶ φόρων εἰς
τὸν Ἑλληνικὸν λαόν. Κατηγο-
ρία τόσοον γελοία καὶ εὐτελὴς
δὲν ἦτο δυνατόν, ὡς πᾶς τις
ἐννοεῖ, νὰ τύχῃ ἀπαντήσεως.

Ὅταν ἔλθῃ ἡ κατάλληλος
στιγμὴ θὰ ἐκτεθοῦν λεπτομε-
ρέστερον αἱ οὐχὶ ἀγνωστοὶ ἀν-
τιλήψεις μας ἐπὶ τοῦ δημοσίου
χρέους. Ὁ ἀντίκτυπος τῆς χρεω-
κοπίας, εἰς τὴν ὁποίαν ἤχθη ἡ
Ἑλλάς, θὰ εἶναι ἀναμφιβόλως
ἐπὶ πολλὸν χρόνον ἀισθητὸς εἰς
τὴν δημοσίαν καὶ τὴν ἰδιωτι-
κὴν οἰκονομίαν. Καὶ δυστυχῶς
τὴν θέσιν ἡμῶν σοβαρώτατα
ἐπεδεινώσεν ἡ μέχρι τοῦδε
ἀτυχὴς τοῦ ζητήματος διαχεί-
ρισις, τὴν ὁποίαν ἤλπε νὰ συμ-
πληρώσῃ τὸ σύνθημα τὸ ρι-
φθὲν τελευταίον πρὸς ἐσωτερι-
κὴν, προδότην, κατανάλωσιν
ὅτι ὀφειλομένη νὰ ἀποφύγῃ
τὰς οἰκονομίας, διὰ νὰ μὴ πλη-
ρώσωμεν μεγαλύτερον εἰς τοὺς
ὁμολογουμένους ποσοστὸν. Ἀλλὰ
τὸ σύνθημα τοῦτο ἀκριβῶς θὰ
καταστήσῃ ἀκέραιον; δυσχερε-
στέραν τὴν θέσιν τῇ; Ἑλλάδος
ἀπέναντι τῆς ξένης δημοσίας
γνώμης, ἀξίας πάσης, προσο-
χῆς, χάριν τῆς πίστεως μας,
τῆς ὁποίας δὲν θὰ παύσωμεν
καὶ εἰς τὸ μέλλον νὰ ἔχομεν
ἀνάγκην καὶ ἀπέναντι τὸν δι-
ανοστοὺν μας, τοὺς ὁποίους κα-
θε συμπεφρόντες ἔχομεν νὰ πείσω-
μεν περὶ τῆς εὐκρινείας μας,
ἀλλὰ καὶ ἀπέναντι τοῦ ξένου

Ἡ Πόλις "Ἀλλοτε

Καλοκαιρινὰ ὁράματα. Ἀπὸ τῆς ἐφύρου τοῦ Κα-
ράκιοι πρὸς τὰ Πριγκηπόννησα. Ἡ Χάλκη καὶ οἱ
ποιηταὶ πού τὴν ἔψαλαν. Ἡ θυζαντινὴ ψυχὴ τῆς.

Δεν μας μέλει ἂν δὲν εἶναι πεία ἡ
«Κονσταντινούπολις» τῶν ἐθνικῶν μας
ὀνείρων : Γὰρ μᾶς μένει πάντα ἡ «Πό-
λις» — ἡ γλυκειά, ἡ ἀκηρομένη πα-
τρίδα. Ἰσως νῦν καλλίτερος εἴη. Τὸ
βυζαντινὸν στέμμα πού τῆς φοροῦσαν
πέντε αἰῶνες γενεῆς — σὺ πείσμα τῆς
ιστορικῆς πραγματικότητος — ἴσως νὰ
τῇ βράσκει ἀντὶ νὰ τὴν στελλῇ.
Γυνὴ τῶρα ἀπὸ μὲν πορφυρὰ με-
γάλης ἰδέας, θὰ μᾶς φανῇ ἀνὴρα ὡ-
ραϊότερον, λουμένη μέσα σὴν θάλαμ-
μόν της κραιπνῆς ὁμορφίᾳς τῆς, πού
τῇ χαρίζετ γενναϊότητα σ' αἰῶνες γο-
ρὶς φυλετικῆς διακρίσεως. Τόσο τὸ καλ-
λίτερον λοιπὸν ! Θὰ τῇ χαρῶμεν χωρὶς
«πορφυρῆς» σὴν ταξιδία τὸν ἀναμνη-
σεων, πού θὰ ἐκζητήσωμεν μὲ τὰ κα-
ράβια τῶν πτόνων μας — τὰ καράβια
τὰ φορτωμένα ἀπὸ τοὺς θησαυροὺς τῆς
φαντασίας.
Σεργιζομένο τὸ δένδρον τῶν «προ-
αἰώνων ἰδανικῶν» — πόσο πικρὸν σα-
ρασμὸν κρύβουν ἀλήθεια μερικεὶς λέξεις,
κενοτάφια ἰδεῶν πού χάθηκαν καὶ π-

ἀχτίδων σὺν πολέμῳ πετράδια, χά-
νεται σὲ λίγο μὲ τὴς πέτρινες δανδέ-
λες τῶν βυζαντινῶν τοιχῶν καὶ τὴς ρη-
μαγμένες τοῦ πολεμιστοῦ.
Ἀκριβὲρ τὸ ἀπέθανον λιμάνι τῆς
Πόλεως ἀσπάζεται σ' ὅλην τὴν δόξα.
Βλέπουμε στέλους ὁλόκληρους ἐμπορι-
κῶν βαπταρίων καὶ πλοίων ἱστοφόρων
ἀνθρωποβλημένοις ἐμπρὸς σὴν ἀνοιγία
τοῦ σκοταίου τοῦ Βοσπόρου, πού ἐ-
πρόβλλει σὴν βάθος σὴν ὅραμα γή-
ινου παραδείσου πού ἐπερῶν κάθε πα-
ράτολπος φοντασίας τὰ μάγια.
Ἡ Πόλις ἦταν τότε τὸ ἐξηλεκμένο ὁρ-
μητήριο, καὶ κρατοῦσε σὴν χεῖρα τῆς
ὁλῶν τῶν συγκοινωνιῶν τὰ χεῖρᾶ κλει-
διά. Ἀπ' τὸ Βόσπορον πρὸς τὴν Ρωσ-
σίαν. Ἀπ' τὴν Καϊδάρ-πασσ πρὸς τὴν
Βαγδάτην. Ἀπ' τὴν Προποντίδα πρὸς
ὅλην τὴν Μεσογειακὴν λεκάνην. Εἶναι ἡ
χρυσὴ ἐποχὴ τῆς ἀκμῆς τῆς καὶ ἀπάνω
ἀπ' τὸ ξεδίπλωμα τῶν ὁμορφιῶν ἡ
ἐμπορικὴ ἐξόρμησις δίνει τὸ χεῖρ τῆς
πρὸς τὴν Ἀσίαν. Καὶ πέρα ἀπ' τὰ δυ-
σωμένα βουνὰ τῆς Τσακμακίας ἀόρατη,

Ἀναμνήσεις
καὶ εἰκόνες

Τῆς κ.
Σοφίας Σπανοῦδης
(Ἐκλεκτῆς συνεργάτιδος
τοῦ «Ἐλευθέρου Λαοῦ»)

ἀπύρου. Γὰρ αὐτὸ καὶ σὴν σημείω ἀκρι-
βῶς πού σμίγουν τὰ νερά τῶν δύο θα-
λασσῶν, ὁφάνεται, καλοσημάδα σύμβο-
λο, ὁριζόμενον ἀπάνω σὴν κύματα, ὁ
Πύργος τῆς Κόρης καταμεσῆς τῆς Εὐ-
ρωπαϊκῆς καὶ τῆς Ἀσιατικῆς ἀκτῆς.
Ὁ Πύργος αὗτος ἔχει τὸ ὄνομα του
— σὴν κάθε πύργος παλαιότητος. Δὲν
θὰ τὸν διηγήθῃ αὐτὸ. Τὸν ἔβρουν ὀλοι.
Καὶ τὸ βαρὺ μᾶς τράβηξε τώρα καὶ
καρπύα του ἀνοιγὰ πρὸς τὸ πέλαγος.
Ἐκεῖ πού φανταζοῦν τὰ «συναρμω-
πράσινα νησιά» πού μόνο μὲ τὴν φαντα-
σία του τὰ βλέπει ὁ Παλαμάς μέσα
στοὺς βυζαντινοὺς ὁραματισμοὺς του
σὴν «Ἰωάννα» τοῦ Γουρτζου.
Ἐμεῖς θὰ σωματίζωμε σὴν Χάλκην.
Εἶναι τὸ ρομαντικότερον ἀπὸ τὰ τέσ-
σερα Πριγκηπόννησα. Εἶναι τὸ νησί
τῶν ἀναμνήσεων. Τὴν ἐφαλλαν τόσο
κοιμηταί, ὁ θεολογικὸς Τανταλίδης,
ὁ λειτουργικὸς Βιζυνός, ὁ Γερμανὸς
Ἀφθονίδης, ὁ Γερμανόναχος πού τὴν
«ἐφάλλε» κυριολεκτικῶς, συντονίζον-
τας εἰς μελωδίας πού ἔγραφε ὁ ἴδιος
ἐπάνω στοὺς στίχους του μὲ τὴν ὑπό-
κρουσι κίθάρας. Μὰ καλλίτερον ἀπ' ὅ-
λους αὐτοὺς τοὺς πολλὰ χρονοὺς Βυ-
ζαντινοὺς, τραγουδοῦσε τὴν Χάλκην ἕνας

ΚΟΡΙΤΣΙ ΤΗΣ ΒΙΕΝΝΗΣ

ΘΥΕΛΛΩΔΕΙΣ ΣΤΙΓΜΑΙ
ΕΙΣ ΤΗΝ ΓΕΡΜΑΝΙΑΝ

